

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: JUDr. Ing. Helena Horová, LL.M, insolvenční správce dlužníka Betonstav Teplice a.s. v konkursu**, Minská 3173, Brno, IČ 63149435, sídlem v Praze, V Luhu 18, **proti žalovanému: Odvolací finanční ředitelství**, Masarykova 31, Brno, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 16.4.2010, č.j. 3890/10-1500-505267,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 16.4.2010, č.j. 3890/10-1500-505267, **se pro vady řízení z r u š u j e** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **p o v i n e n zaplatit** žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800,-Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Původní žalobce společnost Betonstav Teplice a.s., nyní v konkursu (dále jen „původní žalobce“) se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí původního žalovaného Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (dále jen „původní žalovaný“) ze dne 16.4.2010, č.j. 3890/10-1500-505267, jímž bylo změněno rozhodnutí Finančního úřadu v Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 30.10.2009, č.j. 220138/09/214040506724, kterým byla původnímu žalobci uložena pokuta za porušení zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti (dále jen „ZOPH“), tak že částky pokut uložené dle výroků I. až V. byly sníženy na polovinu, celkem na částku 168 550,- Kč a dále ve výroku VII. bylo chybně uvedené číslo účtu správního orgánu I. stupně nahrazeno číslem 2735-7623411/0710.

Nejprve je třeba uvést, že po podání žaloby byl usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18.07.2012, čj. KSUL 74 INS 13033/2011-A-33, zjištěn úpadek původního

žalobce a na jeho majetek byl prohlášen konkurs. Insolvenčním správcem původního žalobce byla ustanovena JUDr. Ing. Helena Horová, LL.M., která se stala ve věci žalobcem.

Vzhledem k tomu, že dne 1.1.2013 vstoupil v účinnost zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční správě“), musel se zdejší soud předně vypořádat s otázkou, který správní orgán v oblasti výkonu správy daní je žalovaným od 1.1.2013. Dle ustanovení § 19 odst. 3 zákona o finanční správě byla mimo jiné s účinností od 1.1.2013 zrušena všechna finanční ředitelství zřízená podle zákona č. 531/1991 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s tímto ustanovením bylo tudíž kromě jiného zrušeno Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, jež vydalo žalobou napadené rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 20 odst. 2 zákona o finanční správě se územními finančními orgány, které jsou uvedeny v rozhodnutích vydaných při správě daní, rozumí orgány finanční správy, jež jsou příslušné od 1.1.2013 dle zákona o finanční správě.

Jelikož napadené rozhodnutí je rozhodnutí, které bylo vydáno v rámci odvolacího řízení původním žalovaným, je žalovaným s účinností od 1.1.2013 namísto Finančního ředitelství v Ústí nad Labem dle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) ve spojení s ustanoveními § 5 a § 7 písm. a), jakož i ustanovením § 20 odst. 2, zákona o finanční správě Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně. Podle ustanovení § 7 písm. a) zákona o finanční správě vykonává Odvolací finanční ředitelství (věcnou) působnost správního orgánu nejbližší nadřízeného finančním úřadům, které jsou nejnižšími správními úřady v rámci finanční správy České republiky. S ohledem na skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno odvolacím orgánem, přešla v dané věci působnost na Odvolací finanční ředitelství, jakožto (jediný) odvolací orgán při výkonu správy daní (viz. ustanovení § 5 zákona o finanční správě). Tento závěr je současně podepřen i ustanovením § 69 s.ř.s., neboť dle tohoto ustanovení je jednoznačné, že žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla, což v tomto konkrétním případě je právě Oblastní finanční ředitelství se sídlem v Brně.

V žalobě původní žalobce konstatoval, že v části I. výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně je uvedeno, že své povinnosti porušil tím, že dne 31.12.2004 poskytl tři platby v hotovosti v celkové výši 720 845,- Kč příjemci panu Ing. P. B.. Avšak již ve vyjádření ze dne 11.5.2009 uvedl, že tyto platby nebyly fyzicky provedeny dne 31.12.2004, ale v tento den byly pouze vystaveny příslušné pokladní doklady. Jednotlivé výdaje byly fyzicky realizovány dne 23.12.2004 (121 000,- Kč), dne 27.12.2004 (258 745,- Kč), dne 28.12.2004 (200 000,- Kč) a dne 31.12.2004 (141 100,- Kč). Jak je z textu odůvodnění správního orgánu I. stupně i ze žalobou napadeného rozhodnutí zřejmé, skutečné uskutečnění plateb v hotovosti potvrdil i příjemce hotovosti Ing. P. B.. V průběhu různých správních řízení oba účastníci sporných transakcí uvedli v oddělených vyjádřeních shodné skutečnosti o uskutečňování plateb v hotovosti, přesto původní žalovaný k této skutečnosti při vydání žalobou napadeného rozhodnutí nikterak nepřihlédl. Zcela absentuje správní úvaha původního žalovaného, z jakého důvodu nehodnotil vyjádření Ing. P. B. z jiného správního řízení, svědčící ve prospěch původního žalobce, jako důkazní prostředek a pokud jej hodnotil, tak jak jej hodnotil. Obdobnou námitku vznesl původní žalobce i ve vztahu k výroku II. rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který uvádí, že původní žalobce porušil své povinnosti tím, že dne 31.3.2005 poskytl dvě platby v hotovosti v celkové výši 2 830 319,50 Kč příjemci Ing. P. B..

I v tomto případě původní žalobce namítá, že fyzicky byly platby provedeny dne 11.3.2005 (346 561,- Kč), dne 15.3.2005 (420 000,- Kč), dne 16.3.2005 (420 000,- Kč), dne 18.3.2005 (420 000,- Kč), dne 19.3.2005 (400 000,- Kč), dne 29.3.2005 (420 000,- Kč) a dne 31.3.2005 (403 758,50 Kč). I v tomto případě má původní žalobce za to, že v průběhu různých správních řízení oba účastníci sporných transakcí uvedli v oddělených vyjádřeních shodné skutečnosti o uskutečňování plateb v hotovosti, přesto původní žalovaný k této skutečnosti při vydání žalobou napadeného rozhodnutí nikterak nepřihlédl. Zcela absentuje správní úvaha původního žalovaného, z jakého důvodu nehodnotil vyjádření Ing. P. B. z jiného správního řízení, svědčící ve prospěch původního žalobce, jako důkazní prostředek a pokud jej hodnotil, tak jak jej hodnotil.

Původní žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Po stručné rekapitulaci dosavadního řízení uvedl, že námitky uvedené v žalobě jsou totožné s těmi obsaženými v odvolání, s nimiž se původní žalovaný ve svém žalobou napadeném rozhodnutí vypořádal. Původní žalovaný mimo jiné poukázal na ustanovení § 51 odst. 1 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a konstatoval, že původní žalobce neuvedl žádné přesvědčivé důvody ani listinné důkazy pro jím tvrzený postup, že byly platby prováděny postupně v souladu se zákonem, a že výdajové doklady byly vystaveny v rozporu se skutečností. Ing. B. byl od 26.11.2003 zapsán jako předseda představenstva původního žalobce. Tento samotný fakt však nezakládá automatické převzetí vyjádření činěné předsedou představenstva v jiných řízeních do řízení, které bylo vedeno naprosto samostatně v souladu s procesní normou pro danou právní věc. Zápis o zastupování obchodní společnosti v zákonné evidenci podnikatelských subjektů jako samostatné tvrzení, nepodložené listinnými důkazy ani svědeckou výpovědí, nemůže samo o sobě odvolací správní orgán vázat tak, jak ukládá ustanovení § 52 správního řádu. I tato skutečnost byla pro původního žalovaného rozhodná natolik, že své rozhodnutí opřel o listinné důkazy.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť původní žalobce i původní žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Stěžejní námitkou původního žalobce v daném případě je námitka, že v žalobou napadeném rozhodnutí absentuje správní úvaha původního žalovaného týkající se hodnocení vyjádření Ing. P. B. k provádění předmětných plateb. Původní žalobce zdůrazňuje, že v žalobou napadeném rozhodnutí není uvedeno, proč původní žalovaný toto vyjádření nehodnotil jako důkaz, případně pokud jej hodnotil, jakým způsobem jej hodnotil.

Pro posouzení uvedené námitky je zásadní stanovit, podle jaké procesní normy měl původní žalovaný v daném řízení postupovat.

Na řízení týkající se ukládání pokut za porušení povinnosti provádět platby přesahující zákonný limit bezhotovostně se do dne 18.8.2008 vztahoval v souladu s tehdy platným ustanovením § 5 odst. 2 zákona o omezení plateb v hotovosti zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“). Ovšem od novely zákona o omezení plateb v hotovosti provedené zák. č. 303/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, se na předmětné řízení o uložení pokuty za porušení povinnosti provádět platby přesahující zákonem stanovený limit bezhotovostně vztahuje jako procesní norma správní řád.

Důkazní břemeno je v řízení dle daňového řádu rozvrženo nerovnoměrně ve prospěch správce daně, neboť ten je povinen prokazovat toliko skutečnosti uvedené v § 13 odst. 8 daňového řádu. Podle písmene c) tohoto zákonného ustanovení má tedy také povinnost dokázat existenci skutečností vyvracejících věrohodnost, průkaznost, správnost či úplnost účetnictví a jiných povinných evidencí či záznamů, vedených daňovým subjektem, přičemž pokud zjistí některou okolnost zpochybňující údaje vedené v těchto dokumentech, přechází důkazní břemeno podle § 31 odst. 9 daňového řádu na daňový subjekt. Ten pak musí prokázat všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v přiznání, hlášení a vyúčtování nebo k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván. V takovém případě musí daňový subjekt prokázat svá tvrzení a za tímto účelem předložit důkazní prostředky či navrhnout jejich provedení. Pokud takové důkazy prokazují jeho tvrzení, přechází důkazní břemeno podle zmiňovaného ustanovení § 31 odst. 8 písm. c) daňového řádu zpět na správce daně, v opačném případě platí, že daňový subjekt důkazní břemeno neunesl a správce daně tak může vydat v jeho neprospěch rozhodnutí. Toto nerovnoměrné rozvržení důkazního břemene mezi daňový subjekt a správce daně přitom vychází z toho, že prioritním účelem daňového řízení je ochrana zájmu státu na řádném plnění daňových povinností ze strany daňových subjektů při zachování jejich práv a právem chráněných zájmů, jak vyplývá z ust. § 1 odst. 2 věty první a § 2 odst. 1 daňového řádu.

V řízení vedeném dle správního řádu je tomu však jinak. Správní řízení a obzvláště pak řízení v oblasti správního trestání je ovládáno zásadou formální pravdy, která je formulována v ustanovení § 3 správního řádu, kde je mimo jiné uvedeno, že správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V ustanovení § 52 správního řádu je uvedeno, že účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Správní řízení je ovládáno zásadou vyhledávací (vyšetřovací), kdy podklady pro rozhodnutí opatřuje zásadně správní orgán. Zejména v řízeních zahajovaných z úřední povinnosti je na správním orgánu, aby se v rámci řízení vypořádal se všemi důkazy, které je nutno provést ke zjištění stavu věci, o němž nebudou důvodné pochybnosti, a to i takové důkazy, které svědčí ve prospěch účastníka řízení. Pokud některé důkazy správní orgán neprovede, musí se s takovou skutečností vypořádat v odůvodnění svého rozhodnutí.

Podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen uvést v odůvodnění rozhodnutí všechny skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, jakož i úvahy, kterými byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů. Jinými slovy to znamená, že z odůvodnění rozhodnutí musí být patrné, proč správní orgán považoval námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považoval skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné či jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Je třeba si

uvědomit, že smyslem odůvodnění správního rozhodnutí je doložit správnost čímž i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného správního rozhodnutí, neboť podle ust. § 2 odst. 1 správního řádu má správní orgán postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy.

V daném konkrétním případě bylo v neveřejné části správního spisu správního orgánu I. stupně založeno vyjádření příjemce plateb, Ing. P. B., ze dne 22.5.2009, ve kterém se tento příjemce plateb o způsobu jejich provedení vyslovil zcela totožně jako původní žalobce. Správní orgán I. stupně se s tímto vyjádřením ve svém rozhodnutí vypořádal tak že uvedl, že *„tvrzení účastníka řízení a poskytovatele, že platby byly prováděny postupně v různé dny, aniž o tom byly vystavovány doklady, posoudil správní orgán jako účelové, protože tento postup nebyl ničím doložen ani věrohodně odůvodněn.“* Takové vyjádření shledává soud ve smyslu výše uvedených právních předpisů v daném případě jako zcela dostačující.

Původní žalobce ve svém odvolání prakticky jako jedinou námitku uvedl, že *„pokud oba účastníci sporných hotovostních transakcí uvádějí v oddělených vyjádřeních i správních řízeních shodné skutečnosti, je pak zřejmé, že skutkově probíhaly předmětné platby v hotovosti tak, jak je oba účastníci popsali.“* Z uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že původní žalobce v odvolání napadal hodnocení vyjádření příjemce plateb provedené prvoinstančním orgánem.

V žalobou napadeném rozhodnutí se však původní žalovaný vyjádřením příjemce plateb vůbec nezabýval. Svoji argumentaci omezil pouze na tvrzení, že původní žalobce neuvedl přesvědčivé důvody ani listinné důkazy pro jím tvrzený postup provedení plateb. To je sice pravda, neboť původní žalobce v rámci správního řízení zůstal pasivní a žádné důkazy k prokázání svých tvrzení nenavrhoval, ovšem výše uvedená argumentace původního žalovaného nemůže v rámci správního řízení obstát. Taková argumentace by byla na místě v případě, že by se na dané řízení vztahoval daňový řád, kde důkazní břemeno je rozvrženo nerovnoměrně a tíží kontrolovaný subjekt. Ovšem ve správním řízení a obzvláště v řízeních zahajovaných z úřední povinnosti vystupuje do popředí skutečnost, že správní řízení je ovládáno zásadou vyhledávací. Proto původní žalovaný, který měl v rámci správního spisu k dispozici vyjádření příjemce plateb, na které původní žalobce v odvolání poukazoval, měl přistoupit ke zhodnocení tohoto dokladu v rámci odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, což neučinil. Nenaplnil tak požadavek ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu a žalobou napadené rozhodnutí je tak dle soudu zatíženo vadou řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. K argumentům uvedeným ve vyjádření k žalobě již soud nemůže přihlížet. Rozhodnutí správního orgánu musí být řádně odůvodněno již v samotném rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud napadené rozhodnutí původního žalovaného zrušil pro vady řízení [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.]. V dalším řízení bude pak správní orgán podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku. O rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebylo rozhodováno, neboť v daném případě předmětnou vadou bylo zatíženo právě rozhodnutí původního žalovaného. Soud tak i v nyní projednané věci setrval na svých předchozích stanoviscích vyjádřených v rozsudcích ze dne 12.11.2012, č.j. 15 Af 44/2010-22 a č.j. 15 Af 45/2010-20.

Jelikož žalobce měl ve věci plný úspěch, soud proto podle ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o předmětné žalobě v celkové výši 6 800,-Kč,

která se skládá z částky 2 000,-Kč za zaplacený soudní poplatek, z částky 4 200,-Kč za dva úkony právní služby zástupce původní žalobce Ing. Petra Rosenkranze po 2 100,-Kč podle ust. § 7, ust. § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění po 1. 9. 2006 [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby - § 11 odst. 1 písm. d)], a z částky 600,-Kč za dva s tím související režijní paušály po 300,-Kč podle ust. § 13 odst. 1, odst. 3 vyhl. Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. ve znění po 1. 9. 2006.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 8.1.2013

JUDr. Markéta L e h k á, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Renata Rilke